

Artikkel: Om kampkunst

Det dreier seg om i bunn og grunn om livskunst

Av Torbjørn Arntsen, Ju Jitsu Norge – Oslo, 2004

Du kan fritt benytte innholdet i denne artikkelen, så lenge innholdet ikke endres på noen vis, og artikkelforfatters navn og kontaktinformasjon er tatt med.

Torbjørn Arntsen kan kontaktes via:

www.jujitsu.no – www.kampkunst.net – www.kicksport.no

Kampkunst.. Et ganske pussig uttrykk, eller hva? På overflaten kan det utvilsomt virke som en gigantisk selvmotsigelse å koble to så tilsynelatende absurde ytterligheter: Kamp og Kunst. Musikk er kunst, dans er kunst, vil du kanskje kunne si. Bildekunst, javel. Men kampkunst...?

Mange vil kunne sette et likhetstegn mellom kunst og noe som er vakkert. Kamp (eller slossing, som en del vil kalle det), anses ikke for noe vakkert, altså kan det ikke være kunst.

Men er det nå en gang slik at kunst skal være en estetisk nytelse? Og hva er egentlig estetikk? Det jeg synes er vakkert, kan du synes er direkte stygt! Er det ikke nettopp slik at kunsten har mange former, fra det vare, forsiktige og subliment vakre, til det brutale, skrikende og provoserende? Har ikke kunsten alltid også hatt elementer i seg av opprør, grensetøying, utvidelse av bevisstheten, provokasjon og disharmoni?

Bevegelseskunst:

Det er to former for bevegelseskunst innen kampkunsten slik vi ser det. Det ene er den estetiske, rolige formen som kommer til uttrykk i en bra utført kata (mønster), eller i rolige tai chi former, "dansepregete" oppvisninger i sakte bevegelse etc.

Den andre formen for kunst i bevegelsen er den perfekt utførte teknikken eller bevegelsen i kamp, selvforsvar, oppvisning eller liknende. Det kan være enkelt eller komplisert, mykt eller hardt. Uansett er det noe i en perfekt utført bevegelse som absolutt er kunst på høyt nivå! Du vil også finne en parallell til dette i all idrett når det utføres på høyt nivå - det er noe ved at man instinktivt skjønner at dette er noe som det ligger en stor prestasjon bak. Det være seg et rått skihopp, en fjellklatrers "lek" i veggen, sprangridning på høyt nivå, et perfekt utført spydkast eller hva det nå måtte være.

Når en teknikk er perfekt timet og utført er det nesten som om fysikkens lover er opphevet for et øyeblikk.

Stridskunst:

En annen side ved kampkunsten er den historiske rammen som ligger i de ulike formene.

Ta de amerikanske indianernes stridskunster, hvor brytedelen likner mye på dagens "grappling", eller vikingenes gamle arter glima og stav. Glima har en lang rekke likhetspunkter med ju jitsu, og stav er som navnet tilsier en våpenform. Eller

ta afrikanske slavenes eldgamle kampkunster - omformet til det du finner i arten capoeira fra Brasil. Eller hvorfor ikke se på pancration og de andre artene i det gamle Hellas. Enkelte historikere hevder bestemt at dette har vært med på å forme de orientalske kampformene.

Når vi snakker om stridskunst snakker vi med andre ord om former som er flettet tett sammen med en lang rekke riker, kulturer og folkeslag gjennom tusener av år. Disse har vært benyttet i krig så vel i fred til å utvikle, berike og sementere den særegne kulturen på stedet. Tradisjonelle kulturformer som den kinesiske operaen er eksempelvis sterkt influert av de gamle stridskunstene i Kina. Nevnte Capoeira er utført som en dans, laget for å skjule den egentlige betydningen i teknikkene.

Når emnet kampkunst drøftes er det også en del av vår felles kulturarv vi prater om. Den viser blant annet hvordan stridsteknikker og metoder i de ulike kulturene har vært influert av hverandre gjennom historien.

Livskunst:

Som de aller fleste krigere eller militære vil fortelle deg er hensikten med krig og strid det å oppnå fred. Det å ty til vold for en kriger skal alltid være, og har alltid vært, siste utvei. Dersom du eksempelvis ser på den japanske elitekrigeren, bushi, var han også trent i poesi, te-kunst, konversasjon eller noe annet. Det er bare i dag, og i enkelte samfunn ellers i tidligere tider vi har sett en kriger som en drapsmaskin. Historisk sett er dette langt fra sannheten. Selv de fryktede berserkene (vikingene) løp nok ikke rundt og hogg hodet av alle de kom over. Etter hvert som vi får mer kunnskap dukker det også opp bildet av dyktige handelsreisende, håndtverkere, sjøfarere osv.

Som sådan har artene gjennom historien vært der for å beskytte livet til borgerne og sørge for fred, stabilitet og vekst.

Denne tradisjonen fortsetter i dag ved at kampkunst dypest sett dreier seg om livet - altså: trenes som og forstås som livskunst.

All sann budo og kampkunst har et utpreget element av egenutvikling i seg. Du formes via de rammene, historiske perspektivene og de alvorlige sidene ved metodene. Elementet av voldsmestring betyr bl.a. å ta et standpunkt i forhold til anvendelse av vold, og knytte dette opp mot lov om nødverge etc. Som sådan er du tilbake til utgangspunktet: Bruk av vold og makt er absolutt siste utvei.